

The Relationship between Learning Dynamic and School Effectiveness in Top-Tier Competitive Secondary Schools in Lower Southern Region

Manatchai Duangpanyarat

M.Ed (Educational Administration), Master's Student

Educational Administration Program, Faculty of Education, Prince of Songkla University

Chawalit Kerdtip*

Ed.D. (Educational Administration), Assistant Professor

Educational Administration Program, Faculty of Education, Prince of Songkla University

*Corresponding author: chawalit.k@psu.ac.th

Received: June 27, 2023/ **Revised:** June 12, 2024/ **Accepted:** June 19, 2024

Abstract

This study was considered a quantitative research that aimed to 1) analyse an exploratory factor of learning dynamics in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region 2) investigate the level of learning dynamics in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region 3) study the level of effectiveness in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region 4) examine the relationship between of learning dynamics and the effectiveness in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region. A sample group used in the study comprises school administrators and teachers in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region. By considering the proportion of variables to the size of the sample group according to Hair et al. (1998) in the proportion of 1:20 per sample group which are 45 observed variables; the total number of samples was 900 people. The instrument employed in this study was a 5 point Likert scale questionnaire which has the reliability index at .947. Statistics in data analysis were percentage, mean, standard deviation. The data was analysed using exploratory factor analysis and Pearson product moment correlation.

The results of the analysis can be summarised 1) There were five factors of learning dynamics in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region i.e.; reflection on action, exchanging for good practice, increasing personnel's authority, the awareness of organisation excellence development and the ability to think holistically to accept the existing dynamic, 2) The overall learning dynamic in Top-Tier competitive secondary schools in the lower southern region was at a high level, 3) overall effectiveness of school administration in top-tier competitive secondary schools in the lower southern region was at very high level and 4) components of learning dynamics and effectiveness In Top-Tier competitive secondary schools in the lower southern region was overall a high positive correlation ($r=.758$) with statistical significance at .01.

Keywords: Learning Dynamics, School Effectiveness, Top-Tier Competitive Secondary Schools

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

มนัสชัย ดวงปัญญารัตน์

ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา), นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชวลิต เกิดทิพย์*

ศษ.ด.(การบริหารการศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

*ผู้ประสานงาน: chawalit.k@psu.ac.th

วันรับบทความ: 27 มิถุนายน 2566/ วันแก้ไขบทความ: 12 มิถุนายน 2567/ วันตอบรับบทความ: 19 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง 2) ศึกษาระดับของพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง 3) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนต่อตัวแปรต่อขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair et al. (1998) ในอัตราส่วนของตัวแปรต่อกลุ่มตัวอย่าง 1 : 20 โดยมีตัวแปรสังเกตได้ทั้งสิ้น 45 ตัวแปร จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 900 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบ Likert (Likert, 1967) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 45 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .967 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มี 4 ด้าน จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .943 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .947 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Exploratory Factor Analysis ในรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้ 1) องค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ สะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี การเพิ่มอำนาจให้กับบุคลากร ความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ และความสามารถในความคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต 2) โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่างมีพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) องค์ประกอบของพฤติกรรมการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r=.758$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเรียนรู้ ประสิทธิภาพของโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูง

บทนำ

มนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาองค์กร ไปจนถึงการพัฒนาประเทศ ปัจจัยสำคัญที่จะสร้างมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้น คือ การศึกษา เพราะ การศึกษาย่อมทำให้มนุษย์เกิดความรู้และพัฒนาตนเองแล้ว สามารถกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย หากประเทศใด มีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทาง มีวางแผนการผลิต ทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ประเทศนั้นมีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพเพื่อพัฒนาประเทศให้เติบโตขึ้น สอดคล้องกับ Wangsrikoon (2014) กล่าวว่าการศึกษา คือ เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน และสังคม กล่าวคือ การศึกษาจะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะ ตามที่สังคมต้องการ เพื่อให้คนเป็นปัจจัยในการพัฒนา สังคมต่อไป โดยเฉพาะสถานการณ์ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญ กับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ต้องตื่นตัวในการพัฒนาประเทศของตนเองให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงเพื่อก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้องค์กรทั่วโลกต้องการ ให้เกิดการเรียนรู้ในสถานที่ทำงานและพนักงานอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิผล Marquardt (2002) นอกจากนี้ การศึกษา ยังเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มี คุณภาพ เพราะถ้ามนุษย์มีคุณภาพก็ส่งผลดีต่อสังคม และประเทศชาติ การพัฒนาบุคลากรให้เป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่จำเป็นของทุกองค์กรที่ต้องให้ ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่องด้วย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในองค์กร การ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถไปจนถึงมีทักษะ ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อบุคลากรได้รับการพัฒนา แล้วก็สามารถเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ส่งผลให้องค์กร พัฒนาและประสบความสำเร็จตามไปด้วยได้ สอดคล้องกับ Senge (2000) กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็น องค์กรที่ขยายขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ระดับบุคคล กลุ่มและองค์กร โดยมีความคิดใหม่ ๆ และความคิดได้รับการยอมรับเอาใจใส่และเป็นองค์กร ที่บุคคลได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องร่วมกันทั้งองค์กร จาก แนวคิดข้างต้นชี้เห็นว่าองค์กรควรพัฒนาบุคคลให้มี ความพร้อมอยู่เสมอ และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลได้พัฒนาความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ และสามารถนำความรู้มาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไปสู่ เป้าหมายเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ในการ บริหารงาน ผู้บริหารต้องทำหน้าที่จูงใจ ริเริ่ม และ ประสานสัมพันธ์ระหว่างครูและบุคลากรทุกคนในองค์การ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร จำเป็นต้องใช้อำนาจในการดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ เพราะ อำนาจเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับ ควบคุม และ ผลักดันการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในองค์การให้เป็นไป ตามนโยบายและวัตถุประสงค์ (Songkrogdham, 2011) นอกจากนี้ ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานในทุกกระบวนการและ ทุกขั้นตอน เพื่อขยายขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพ ของโรงเรียนให้มีสมรรถนะในการสร้างคุณภาพให้กับ ผู้เรียนตามมาตรฐานชาติ การบริหารจัดการศึกษาจำเป็นต้อง มีการปรับเปลี่ยนแปลงทางในการดำเนินการเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น องค์กร แห่งการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการบริหารที่นำมา ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานในองค์การ เพื่อให้ มีความยั่งยืน แข็งแรง และสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลาง กระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน (Noknoi, et al., 2010) การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้มีความจำเป็นที่ทุกโรงเรียนต้องเริ่มต้น จากการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง โดยสร้าง บรรยากาศที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ทีมงาน และองค์กร เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และนำความรู้ไปใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

ประสิทธิผลของโรงเรียนขึ้นอยู่กับการบริหาร จัดการที่เป็นระบบโดยผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามแผนงานประจำปีและแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการ พิจารณาประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ความพึงพอใจในการทำงาน ของครู อัตราการออกกลางคันของนักเรียน การขาดงาน ของครู และคุณภาพโดยรวมของโรงเรียน (Hoy & Miskel, 2001) ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย การใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม แผนงานวิชาการที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน บรรยากาศโรงเรียนในทางบวก การพัฒนาบุคลากร

อย่างกว้างขวาง ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบกลุ่ม ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน (Sergiovanni, 1991) โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ การนิเทศงานอย่างใกล้ชิด การเพิ่มความเชี่ยวชาญการสอนของครู และการเพิ่มอิสระในห้องเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ปกครองและผู้เรียนใช้ในการเลือกโรงเรียน (Bossert, 1988) โรงเรียนต้องมีโครงสร้างและระบบงานที่ชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ และสามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองว่าสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม องค์กรจะมีประสิทธิภาพได้ หากมีระบบการวางแผนที่ดี และให้ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของงาน (Kaewdang & Suwannasarn, 1993) ดังนั้น ประสิทธิภาพของโรงเรียนเป็นผลมาจากความสามารถในการดำเนินงานของผู้บริหารที่ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ

พลวัตการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่องค์กรต้องให้ความสำคัญ โดยควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การอบรม และการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม บุคคลต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ รู้วิธีการเรียนรู้ และสามารถเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงานและองค์กรอย่างเป็นระบบ (Marquardt, 2002) การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจะนำไปสู่ความได้เปรียบ โดยผ่านการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทดลองแนวทางใหม่ ๆ เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่น และถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Garvin, 2002) องค์กรแห่งการเรียนรู้คือองค์กรที่ทุกคนสามารถขยายขีดความสามารถของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีการสร้างรูปแบบการคิดใหม่ ๆ และการคิดอย่างอิสระ มีวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ (Senge, 2000) การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานเพื่อตอบสนองเป้าหมายขององค์กรนั้น คุณภาพขององค์กรสามารถพิจารณาได้จากประสิทธิภาพและประสิทธิผลของบุคลากร ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งความรู้และประสบการณ์ของสมาชิก ดังนั้น พลวัตการเรียนรู้จึงเป็นการพัฒนา

ความสามารถของตนเองและสมาชิกในองค์กร ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้มาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก จนไปสู่การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งครอบคลุม 7 จังหวัด ได้แก่ ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และยะลา มีจำนวนทั้งสิ้น 19 โรงเรียนที่ถูกจัดให้เป็นโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูง โดยมีเกณฑ์การรับสมัครนักเรียนแยกจากเกณฑ์การรับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐทั่วไปในแต่ละปีการศึกษา (Office for national education standards and quality assessment (Public organization), 2022) โรงเรียนเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพสูง และมีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากความนิยมของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ประเมินให้โรงเรียนเหล่านี้อยู่ในระดับดีมาก (Office for national education standards and quality assessment (Public organization), 2019) การให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่กำหนดความสำเร็จและความสามารถของโรงเรียนในการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ

ในบริบทนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาพลวัตการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งการเรียนรู้แบบพลวัตจะต้องส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การอบรม และการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม บุคลากรต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ รู้วิธีการเรียนรู้ และสามารถเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงานและองค์กรอย่างเป็นระบบ (Marquardt, 2002) การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จะนำไปสู่ความได้เปรียบโดยใช้การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ทดลองแนวทางใหม่ ๆ เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่น และถ่ายทอดความรู้

อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (Garvin, 2002) โรงเรียนที่มีการเรียนรู้ร่วมกันจะสามารถสร้างขีดความสามารถของบุคลากรได้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดอย่างอิสระและสร้างสรรค์ รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ (Senge, 2000)

ผู้วิจัยเชื่อว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการความรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ และสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยมาเผยแพร่เพื่อพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผลการวิจัยจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและหาแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นผลให้โรงเรียนเกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครองและบุคคลภายนอกและเติบโตไปเป็นโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนและการบริหารงานในภาพรวมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาระดับของพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

3. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

สมมติฐานของการวิจัย

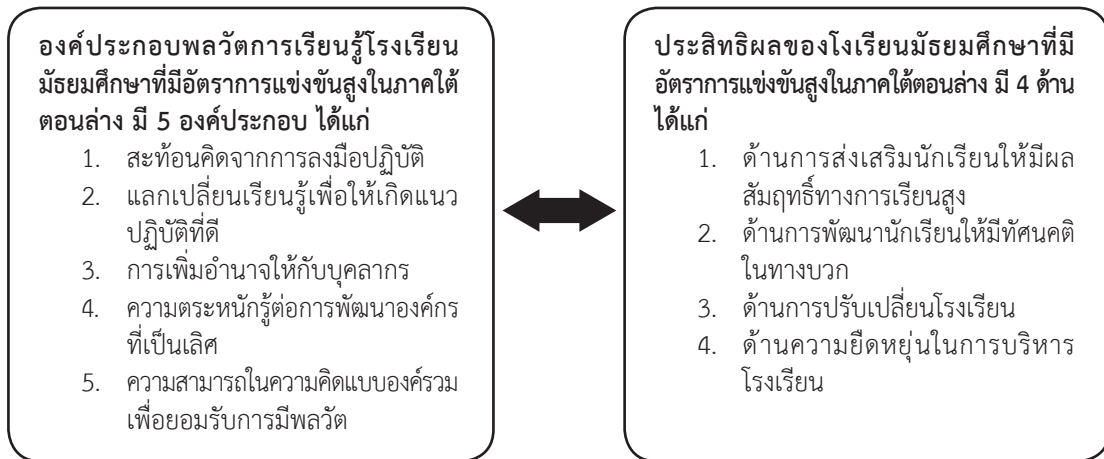
พลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีความสัมพันธ์กันทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัยของการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แนวคิดพลวัตการเรียนรู้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Marquardt (2002) Senge (2000); Garvin (2002); Na takuatoong (2013) and Phanitt (2008) ส่วนแนวคิดประสิทธิภาพของโรงเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดของนักการศึกษาต่างประเทศ ของ Austin & Reynolds (1990); Bossert (1988); Sergiovanni (1991); Brown & Moberg (1980); Hoy & Miskel (2001) and Hanson (1996) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. **การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ** หมายถึง เทคนิควิธีการทางสถิติเพื่อลดจำนวนตัวแปรและจับกลุ่มหรือรวมกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งค่าความสัมพันธ์กันของตัวแปรอาจจะเป็นความสัมพันธ์ทางบวกหรือทางลบก็ได้ โดยที่การวิเคราะห์องค์ประกอบจะไม่มีตัวแปรใดเป็นตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตาม

2. **พลวัตการเรียนรู้** หมายถึง ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีจากแนวคิดการสร้างการเรียนรู้แก่บุคลากร ทีมงาน องค์การอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งความรู้ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างกันของสมาชิก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานให้ตอบสนองเป้าหมายขององค์กร

3. **ประสิทธิผลของโรงเรียน** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการใช้ทักษะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและการให้บริการที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานแก่ผู้เรียน ประสิทธิภาพของโรงเรียนประกอบด้วย 1) การส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) การพัฒนาให้นักเรียนให้มี

ทัศนคติในทางบวก 3) การปรับเปลี่ยนโรงเรียน และ 4) ความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียน ซึ่งรวมถึงการอบรมสั่งสอน และการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสำเร็จทางการเรียน และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

4. **การส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง** หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดระบบหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนรู้ จัดบรรยากาศโรงเรียนทางบวก เพิ่มความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนและจัดมุมประสบการณ์เสริมความรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ

5. **การพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก** หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนและครูให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นระเบียบวินัยของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความผูกพันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

6. **การปรับเปลี่ยนโรงเรียน** หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบกลุ่ม มีการนิเทศติดตาม กำกับ กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาบุคลากร และการปรับหลักสูตรตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

7. ความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารและครู มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ในเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนนักเรียน และมีเครือข่ายผู้ปกครองให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

8. โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง หมายถึง โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 7 จังหวัด ประกอบด้วย ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ปัตตานี นราธิวาส และยะลา โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้ 1) มีจำนวนผู้สมัครเรียนมากกว่าจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนสามารถรับได้ตามแผนการรับนักเรียน 2) คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบให้เป็นโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง 3) กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดให้โรงเรียนเหล่านั้นเป็นโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง 4) เป็นโรงเรียนที่ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองเป็นระยะเวลานาน 5) เป็นโรงเรียนที่มีศักยภาพ และได้มาตรฐาน 6) มีความจำเป็นที่จะต้องมีการสอบคัดเลือก 7) เป็นโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงแท้จริง ซึ่งมีทั้งหมด 19 โรงเรียน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติการณ์การเรียนรู้จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) พฤติการณ์เรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาพฤติการณ์การเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูง และขั้นตอนที่ 5 การศึกษาพฤติการณ์การเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง โดยประกอบด้วยประชากร กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่างจาก 19 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 3,089 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 95 คน ครู 2,994 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่างทั้งหมด 19 โรงเรียน โดยพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนตัวแปรต่อขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Hair et al. (1998) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้อัตราส่วนตัวแปรต่อกลุ่มตัวอย่าง 1 : 20 โดยมีตัวแปรสังเกตทั้งหมด 45 ตัวแปร จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 900 คนคือ ผู้บริหาร 28 คน ครู 872 คน และเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ตัวแปรผู้บริหารและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงเป็นตัวแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความสัมพันธโดยผู้วิจัยสร้างจากแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติการณ์การเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติการณ์การเรียนรู้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 45 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Rating Scale (Likert, 1967) มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) (Cronbach, 1990) เท่ากับ .967 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง มี 4 ด้าน จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Rating Scale มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .943 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ทั้งฉบับเท่ากับ .947

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และติดต่อประสานงานกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามความสัมพันธระหว่างพฤติการณ์การเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตรา

การแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง และบรรจุของจดหมายส่ง-รับจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยรับแบบสอบถามคืนภายในสามสัปดาห์ เมื่อถึงกำหนดส่งข้อมูลหากกลุ่มตัวอย่างยังไม่ส่งคืน ผู้วิจัยต้องติดต่อประสานงานไปยังกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง เพื่อติดตามผลที่ได้จากการวิจัยโดยจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งกลับ 717 ฉบับ โดยสามารถคิดเป็นร้อยละ 79.67 จากแบบสอบถามทั้งหมด 900 ฉบับ ซึ่งเป็นอัตราส่วน 1 : 15 ซึ่งเกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Hair et al. (1998) หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณสถิติต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง

1.1 ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในมาตราอันตรภาคเป็นอย่างน้อยมีค่า communalities (h^2) ไม่ควรน้อยกว่า 0.5 และ ปัจจัยร่วมหรือองค์ประกอบรวมไม่มีความสัมพันธ์กันคือ ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง F_i และ F_j ต้องต่ำหรือเป็นศูนย์ (0)

1.2 ทดสอบความเป็นไปได้ในการวิเคราะห์ โดยพิจารณาค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO หรือ MSA) ใช้พิจารณาข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมดว่าข้อมูลที่น่ามาจะมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ มีค่าจาก 0 ถึง 1 แสดงว่าความเหมาะสมเท่ากับ 100% ส่วนค่าอื่น ๆ (Aungsuchot, et al., 2009) และพิจารณาค่า Bartlett's test of sphericity ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.3 สร้างเมตริกสหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และนำเสนอในรูปแบบของเมตริกสหสัมพันธ์

1.4 สกัดองค์ประกอบ เพื่อค้นหาจำนวนองค์ประกอบที่มีความสามารถเพียงพอในการอธิบาย

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้โดยเลือกใช้วิธีการ Principal Components Analysis และกำหนดจำนวนองค์ประกอบ โดยเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอแกน (Eigenvalue) มากกว่า 1

1.5 หมุนตัวประกอบ (Factor Rotation) แบบ Orthogonal โดยวิธี Varimax เพื่อหาองค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถาม (ตัวแปร) ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องไม่น้อยกว่า 3 ตัวแปรขึ้นไปจึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ (Prasitrat, 2002; Vanichbancha, 2008; Kraivan, 2013)

1.6 ตั้งชื่อองค์ประกอบ ใช้ชื่อที่มีความหมายสอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบโดยพิจารณาความคล้ายคลึงระหว่างตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบ

2. ศึกษาระดับองค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ค่าระดับองค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ ตามแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ ถือว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลตกอยู่ในช่วงพฤติกรรมใด ก็แสดงว่าลักษณะของการปฏิบัติตรงตามสภาพที่เป็นจริงแบบนั้น โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ตามแนวของ Best (1970)

3. ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ค่าระดับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง ตามแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์ ถือว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลตกอยู่ในช่วงพฤติกรรมใดก็แสดงว่าลักษณะของการปฏิบัติตรงตามสภาพที่เป็นจริงแบบนั้น โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ตามแนวของ Best (1970)

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง โดยนำข้อมูลจากการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง และข้อมูลประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้กับประสิทธิผลประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson' Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นสถิติที่นิยมใช้ในการหาสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวแปรสำหรับข้อมูลระดับ Interval Scale หรือ Ratio Scale โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Wongratthana, 2005)

สรุปผลการวิจัย

1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Bartlett's test of sphericity พร้อมทั้งวิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวนสะสม โดยวิเคราะห์จากเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หลังจากนั้นสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญ (Principal Component Analysis)

ตาราง 1

จำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวนสะสมของการวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

องค์ประกอบที่	ค่าไอเกน (Eigenvalues)	ร้อยละของความ แปรปรวน	ร้อยละของความ แปรปรวนสะสม
1	15.433	34.294	34.294
2	4.002	8.892	43.187
3	2.836	6.303	49.490
4	2.658	5.906	55.396
5	2.059	4.575	59.971
6	1.890	4.200	64.171
7	1.628	3.617	67.787
8	1.473	3.273	71.060
9	1.436	3.192	74.252
10	1.221	2.713	76.965

และหมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) แบบ Orthogonal Rotation เพื่อช่วยให้สามารถกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่รวมกันเป็นองค์ประกอบหนึ่งได้ชัดเจนยิ่งขึ้น Varimax ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Bartlett's test of sphericity ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูล ซึ่งได้ค่า KMO เป็น .859 ซึ่งมากกว่า .5 และเข้าสู่ 1 แสดงว่าข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis และ จากการทดสอบสมมติฐาน Bartlett's test of sphericity พบว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน จึงสามารถใช้เทคนิค Factor Analysis ได้

1.2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ ค่าไอเกน ร้อยละของความแปรปรวน ร้อยละของความแปรปรวนสะสม โดยวิเคราะห์จากเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

1.3 เพื่อให้การแปลความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงทำการสกัดองค์ประกอบ เพื่อค้นหาจำนวนองค์ประกอบที่มีความสามารถเพียงพอในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้โดยเลือกใช้วิธีการ Principal Components Analysis และกำหนดจำนวนองค์ประกอบ โดยเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigenvalue) มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ปรากฏผลดังตาราง 1

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาค่าไอเกน (Eigenvalues) ซึ่งเป็นผลรวมกำลังสองของสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มี 10 องค์ประกอบ โดยทั้ง 10 องค์ประกอบ เมื่อดูค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) พบว่าเหลือเพียง 5 องค์ประกอบเท่านั้นที่สามารถนำมาจัดเป็นองค์ประกอบได้และสามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 76.965 ของความแปรปรวนทั้งหมด

1.4 การพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบว่าตัวแปรแต่ละตัว ควรอยู่ในองค์ประกอบใด โดยหมุน

ตัวประกอบ (Factor Rotation) แบบ Orthogonal โดยวิธี Varimax เพื่อหาองค์ประกอบพลวัตการเรียนรู้ของของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยใช้เกณฑ์คัดเลือกข้อคำถาม (ตัวแปร) ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบต้องมีอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไปจึงถือว่าเป็น 1 องค์ประกอบ (Prasitrat, 2002; Vanichbancha, 2008; Kraivan, 2013) ปรากฏผลดังตาราง 2 - 6 ดังนี้

ตาราง 2

คำถามที่มีน้ำหนักอยู่ในองค์ประกอบที่ 1

คำถามที่	องค์ประกอบที่ 1	น้ำหนักองค์ประกอบ
8	การได้ลงมือปฏิบัติงานตามขั้นตอนตามข้อตกลงของกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้กระบวนการปฏิบัติงานระหว่างกัน	.816
7	ความคิดสร้างสรรค์ใหม่จากแนวปฏิบัติเดิมที่ติดอยู่แล้วในครั้งที่ผ่านมา	.809
14	วางแผนการทำงาน ค้นหาวิธีการตั้งรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	.789
11	การรู้จักระบบกลไกภายในขององค์กรส่งผลทำให้เรียนรู้งานได้มากขึ้น	.698
12	มีความเชื่อมั่นในวิธีปฏิบัติของตนเองว่าก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้อื่น	.662
31	เรียนรู้วิธีการจัดการแก้ไขปัญหาในเรื่องการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	.660
9	มีแบบแผนความคิดที่เปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว	.598
5	การแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานทุกครั้ง ทำให้เกิดความชำนาญคล่องแคล่วยิ่งขึ้น	.586
45	การเปิดใจยอมรับฟังและพยายามทำความเข้าใจความคิดของผู้อื่น	.566
ค่าไอเกนเท่ากับ 15.433		

จากตาราง 2 พบว่า ในองค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยคำถามที่ 8, 7, 14, 11, 12, 31, 9, 5 และ 45 รวม 9 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .566 ถึง .816 มีค่า

ไอเกนเท่ากับ 15.433 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “สะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ”

ตาราง 3

คำถามที่มีน้ำหนักอยู่ในองค์ประกอบที่ 2

คำถามที่	องค์ประกอบที่ 2	น้ำหนัก องค์ประกอบ
36	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าทำให้กับผู้อื่น	.802
40	การส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้อื่นโดยการมองไปในอนาคตที่เกิดการปฏิบัติ เชิงรุกและสะท้อนคิด	.770
39	พิจารณาไตร่ตรองเกี่ยวกับประเด็นที่ซับซ้อนอย่างรอบคอบ	.728
44	นำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการถ่ายโอนความรู้โดยผ่านช่องทาง การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร	.642
35	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นการเผชิญหน้า ประสาน ความร่วมมือกับผู้อื่น	.597
6	เรียนรู้ผ่านการพูดคุยสนทนาระหว่างผู้บริหารและครู ยอมรับเหตุผล ของกันและกัน	.552
13	การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างทำให้เกิดการเรียนรู้ของใน ตัวเอง	.549
19	มีพลังแห่งความมุ่งมั่น เมื่อต้องเผชิญกับวิกฤติต่าง ๆ	.540
37	มีส่วนร่วมขับเคลื่อนสภาพแวดล้อมที่จะช่วยให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ ตลอดเวลา	.538
33	เรียนรู้จากประสบการณ์ทำงานของตนเองและผู้อื่น ในอดีตไปสู่การ ปฏิบัติที่เป็นเลิศ	.526
10	บทเรียนขององค์กรในอดีต เป็นอุทาหรณ์ให้ได้เรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถก้าวข้ามผ่านอุปสรรคไปได้	.519
28	การพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนเองให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร อยู่เสมอ	.515
ค่าไอเกนเท่ากับ 4.002		

จากตาราง 3 พบว่า ในองค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วย .515 ถึง .802 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.002 และเรียกชื่อ
คำถามที่ 36, 40, 39, 44, 35, 6, 13, 19, 37, 33, 10 องค์ประกอบนี้ว่า “แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนว
และ 28 รวม 12 ข้อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง ปฏิบัติที่ดี”

ตาราง 4

คำถามที่มีน้ำหนักอยู่บนองค์ประกอบที่ 3

คำถามที่	องค์ประกอบที่ 3	น้ำหนัก องค์ประกอบ
18	เลือกวิธีการพัฒนาตนเองที่เหมาะสมเพื่อทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่แก่ตนเอง	.805
16	ความกระตือรือร้นสูงส่งผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ	.784
17	ปรารถนาให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้ศักยภาพการเรียนรู้ภายในของตนเอง	.743
29	มีมุมมองในการทำงานเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตขององค์กร	.588
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.836		

จากตาราง 4 พบว่า ในองค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย 2.836 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “การเพิ่มอำนาจคำถามที่ 18, 16, 17, และ 29 รวม 4 ข้อ มีค่าน้ำหนักให้กับบุคลากร” องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .588 ถึง .805 มีค่าไอเกนเท่ากับ

ตาราง 5

คำถามที่มีน้ำหนักอยู่บนองค์ประกอบที่ 4

คำถามที่	องค์ประกอบที่ 4	น้ำหนัก องค์ประกอบ
4	การศึกษาจากแอปพลิเคชันต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.772
25	ทบทวนสิ่งที่ปฏิบัติในแต่ละวันและค้นหาข้อดีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้	.719
26	เกิดการเรียนรู้ผ่านอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน	.651
23	การตระหนักดีว่างานทุกฝ่ายนั้นต่างก็มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน	.612
24	ในการปฏิบัติงานตามภารกิจขององค์กร	
24	การค้นหาคำตอบโดยการตั้งคำถามและไตร่ตรองคำตอบนั้นอยู่เสมอ	.579
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.658		

จากตาราง 5 พบว่า ในองค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย 2.658 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ความตระหนักรู้คำถามที่ 4, 25, 26, 23 และ 24 รวม 5 ข้อ มีค่าน้ำหนักต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ” องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .579 ถึง .772 มีค่าไอเกนเท่ากับ

ตาราง 6

คำถามที่มีน้ำหนักอยู่ในองค์ประกอบที่ 5

คำถามที่	องค์ประกอบที่ 5	น้ำหนัก องค์ประกอบ
30	มีส่วนร่วมในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้อื่นจาก การปฏิบัติงาน	.777
41	เรียนรู้โดยการเชื่อมโยงศักยภาพทางความคิดที่หลากหลายของผู้อื่น ให้เป็นความคิดหนึ่งเดียว	.660
42	เรียนรู้สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันเพิ่มขึ้นเพื่อความก้าวหน้าและ ก้าวทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	.658
1	การปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน โดยจัดลำดับความสำคัญอย่างเป็น ระบบและตรวจสอบรายละเอียดได้ด้วยตนเอง	.644

ค่าไอเกนเท่ากับ 2.059

จากตาราง 6 พบว่า ในองค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วย
คำถามที่ 30, 41, 42 และ 1 รวม 4 ข้อ มีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .644 ถึง .777 มีค่าไอเกนเท่ากับ
2.059 และเรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า “ความสามารถ
ในความคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต”

จากการสรุปนิยาม ขอบเขตขององค์ประกอบ
ทั้ง 5 องค์ประกอบ สามารถนำมาวิเคราะห์ระดับของ
พลวัตการเรียนรู้ของของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตรา
การแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ
(Reflection on action) คือ การได้ลงมือปฏิบัติงานตาม
ขั้นตอน เพื่อค้นหาวิธีการตั้งรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง
ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เรียนรู้วิธีการจัดการแก้ไขปัญหา
ในเรื่องการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ รู้จักระบบกลไก
ภายในขององค์กร คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ โดยนำแนว
ปฏิบัติเดิมที่ดีอยู่แล้ว มาวางแผนการทำงาน เชื่อมโยงใน
วิธีปฏิบัติของตนเองว่าก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้อื่น มี
แบบแผนความคิดที่เปิดรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดย
การเปิดใจยอมรับฟังและพยายามทำความเข้าใจความคิด
ของผู้อื่น ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว แก้ปัญหาใน
การปฏิบัติงานทุกครั้ง ทำให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่ว
ยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิด
แนวปฏิบัติที่ดี (Exchanging for good practice) คือ

การส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้อื่นโดยการมองไปในอนาคต
ที่เกิดการปฏิบัติเชิงรุกและสะท้อนคิด เพื่อพัฒนางานวิสัยทัศน์
ของตนเองให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรอยู่เสมอ
มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นการเผชิญหน้า
ประสานความร่วมมือกับผู้อื่นเรียนรู้ผ่านการพูดคุย
สนทนาระหว่างผู้บริหารและครู พิจารณาไตร่ตรองเกี่ยวกับ
ประเด็นที่ซับซ้อนอย่างรอบคอบ มีส่วนร่วมในการสนับสนุน
การเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าทำให้กับผู้อื่น ยอมรับเหตุผล
ของกันและกัน การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่าง
ทำให้เกิดการเรียนรู้ของในตัวเอง โดยการนำระบบ
คอมพิวเตอร์มาช่วยในการถ่ายโอนความรู้โดยผ่านช่องทาง
การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร บทเรียนขององค์กร
ในอดีต เป็นอุทาหรณ์ให้ได้เรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถ
ก้าวข้ามผ่านอุปสรรคไปได้ มีพลังแห่งความมุ่งมั่น เมื่อ
ต้องเผชิญกับวิกฤตต่าง ๆ มีส่วนร่วมขับเคลื่อนสภาพแวดล้อม
ที่จะช่วยให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ทำงานของตนเองและผู้อื่นในอดีตไปสู่การปฏิบัติ
ที่เป็นเลิศ

องค์ประกอบที่ 3 การเพิ่มอำนาจให้กับบุคลากร
(Increasing personnel's authority) คือ มีความ
กระตือรือร้นสูง ส่งผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ
มีความปรารถนาให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้ศักยภาพ
การเรียนรู้ภายในของตนเองและมีมุมมองในการทำงาน
เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตขององค์กร เลือกริธี

การพัฒนาตนเองที่เหมาะสมเพื่อทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่แก่ตนเอง

องค์ประกอบที่ 4 ความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ (The awareness of organisation excellence development) คือ มีความตระหนักที่ว่างานทุกฝ่ายนั้นต่างก็มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันในการปฏิบัติงานตามภารกิจขององค์กร เพื่อค้นหาคำตอบโดยการตั้งคำถามและไตร่ตรองคำตอบนั้นอยู่เสมอ โดยการศึกษาจากแอฟลิเคชันต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์เทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทบทวนสิ่งที่ปฏิบัติในแต่ละวันและค้นหาข้อดีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 5 ความสามารถในการคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต (The ability to think

holistically to accept the existing dynamic) คือ การมีส่วนร่วมในการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้อื่นจากการปฏิบัติงาน เรียนรู้โดยการเชื่อมโยงศักยภาพทางความคิดที่หลากหลายของผู้อื่นให้เป็นความคิดเห็นเดียว เรียนรู้สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันเพิ่มขึ้นเพื่อความก้าวหน้าและก้าวทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน โดยจัดลำดับความสำคัญอย่างเป็นระบบและตรวจสอบรายละเอียดได้ด้วยตนเอง

2) **ศึกษาระดับของพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง** ผลการวิเคราะห์ระดับพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่างในภาพรวมและรายองค์ประกอบ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ

พลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพลวัตการเรียนรู้
1. สะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ	4.47	.407	มาก
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี	4.39	.407	มาก
3. การเพิ่มอำนาจให้กับบุคลากร	4.43	.425	มาก
4. ความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ	4.52	.411	มากที่สุด
5. ความสามารถในการคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต	4.21	.369	มาก
รวม	4.40	.300	มาก

จากตาราง 7 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีพลวัตการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .300) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ มีพลวัตการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .411) และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ รองลงมา คือ การสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .407) ส่วนความสามารถในการคิด

แบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .369) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ

3) **ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง** ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ในภาพรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี อัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล ของโรงเรียน
1. การส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.57	.377	มากที่สุด
2. การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก	4.58	.353	มากที่สุด
3. การปรับเปลี่ยนโรงเรียน	4.54	.379	มากที่สุด
4. ความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียน	4.36	.413	มาก
รวม	4.51	.336	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = .336) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = .353) อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา การส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = .377)

ส่วนความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียน ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = .413) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9

ความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง

พลวัตการเรียนรู้		ประสิทธิผล				รวม
		การส่งเสริม นักเรียน ให้มี ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนสูง (Y ₁)	การพัฒนา นักเรียน ให้มี ทัศนคติ ใน ทางบวก (Y ₂)	การปรับเปลี่ยน โรงเรียน (Y ₃)	ความยืดหยุ่นใน การบริหาร โรงเรียน (Y ₄)	
1	สะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ (X ₁)	.678**	.500**	.621**	.561**	.670**
2	แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี (X ₂)	.640**	.463**	.612**	.598**	.659**
3	การเพิ่มอำนาจให้กับบุคลากร (X ₃)	.564**	.606**	.500**	.591**	.641**
4	ความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ (X ₄)	.338**	.440**	.519**	.400**	.481**
5	ความสามารถในความคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต (X ₅)	.220**	.333**	.213**	.410**	.336**
รวม (X)		.665**	.637**	.672**	.693**	.758**

** P<.01; * P<.05

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลวัดการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r=.758$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณารายด้านผลวัดการเรียนรู้ พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง อยู่ในระดับปานกลาง โดยสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ ($r=.670$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด รองลงมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี ($r=.659$) ส่วนความสามารถในความคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต ($r=.336$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณารายด้านของประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง พบว่าการส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($r=.665$) การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ($r=.637$) การปรับเปลี่ยนโรงเรียน ($r=.672$) และความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียน ($r=.693$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลวัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลวัดการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง พบว่า ด้านสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวก กับด้านการส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1) อยู่ในระดับสูงกว่าข้ออื่น ๆ ($r=.678$) มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในทางตรงกันข้ามด้านความสามารถในความคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัต (X_5) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับด้านการปรับเปลี่ยนโรงเรียน (Y_3) อยู่ในระดับต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ($r=.213$) มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างผลวัดการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์คำถามที่ 1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของผลวัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง พบว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของผลวัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ ผลวิจัยนี้เน้นถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเกิดประสิทธิภาพกระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบของการกระทำในอดีตและผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาขั้นตอนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพสำหรับการนำไปใช้ในอนาคต (Tranfield et al., 2003) ผ่านการสะท้อนกลับ องค์การสามารถเตรียมพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรอบคอบ Nicolini, D., et al. (2011) และพัฒนา กลไกให้เป็นระบบเพื่อบริหารจัดการบนความท้าทาย การสะท้อนคิดช่วยให้พนักงานเข้าใจจิตวิญญาณภายในขององค์กรได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ การผสมผสานระหว่างความสามารถในการปรับตัว ส่งผลให้เกิดความสำเร็จขององค์กรในระยะยาว (Collins, 2010)

องค์ประกอบที่ 2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดี ถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีการสร้างค่านิยมในองค์กรเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการปรับแนวคิดให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร องค์ประกอบนี้ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมและการสะท้อนคิด ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถปรับปรุงมุมมองและวางแผนการปฏิบัติของตนได้ การมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าและการสนทนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการแบ่งปันความรู้ แก้ไขปัญหา นำไปสู่การแลกเปลี่ยน ไม่เพียงแต่ยังส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือร่วมกัน แต่ยังเพิ่มความสามัคคีภายในโรงเรียนอีกด้วย การแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีประสิทธิภาพ จากผลวิจัยนี้มีส่วนพัฒนาวิชาชีพและการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในองค์กรได้ดี (Fullan, 2007; Hargreaves & Fink, 2006)

องค์ประกอบที่ 3 การเพิ่มอำนาจให้กับบุคลากรเป็นกลไกการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายและพัฒนาศักยภาพ การปรับตัวของครูและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความกระตือรือร้นสูง สู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเติบโตในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้นำที่มีอำนาจ

และสามารถใช้ศักยภาพการเรียนรู้ภายในของตนเอง มีแนวโน้มที่จะมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จอย่างเชิงรุก ส่งผลให้มีความดำเนินงานที่เน้นความยืดหยุ่นและการเติบโตขององค์กร กระบวนการดำเนินงานนี้ช่วยให้เป้าหมายทั้งส่วนบุคคลและวิสัยทัศน์ขององค์กร เกิดผลกระทบเชิงบวกที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพโดยรวม ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าการเพิ่มอำนาจให้กับครูและบุคลากรนำไปสู่ความพึงพอใจในงานที่สูงขึ้น ความมุ่งมั่น และประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ทำให้องค์กรสามารถรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Conger & Kanungo, 1988; Spreitzer, 1995)

องค์ประกอบที่ 4 ความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ เป็นการเชื่อมโยงให้ทุกฝ่ายภายในองค์กรได้ปฏิบัติภารกิจร่วมกัน สร้างความตระหนักให้เชื่อมโยงส่งเสริมการแก้ปัญหาในเชิงบูรณาการ โดยที่ครูและบุคลากรสนทนาและสะท้อนคิดถึงคำตอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อสื่อสารความเข้าใจและประสิทธิภาพของตนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนี้ ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทั้งยังสร้างความสามารถในการปรับตัว ผลวิจัยสนับสนุนแนวคิดที่ว่ากรมององค์กรในเชิงระบบมากขึ้น (Senge, 2006; Checkland, 1999)

องค์ประกอบที่ 5 ความสามารถในการคิดแบบองค์รวมเพื่อยอมรับการมีพลวัตร เป็นความสามารถในการคิดเพื่อยอมรับสภาวะปัจจุบัน และการใช้กระบวนการบริหารยืดหยุ่นในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากประสบการณ์ทางปฏิบัติ ช่วยให้บุคคลสามารถรวมมุมมองหลากหลายเข้าด้วยกัน วิธีการคิดแบบองค์รวมนี้ส่งเสริมการเข้าใจลึกถึงในสถานการณ์ปัจจุบัน ช่วยให้องค์กรสามารถตอบสนองอย่างเชิงรุกต่อการเปลี่ยนแปลง (Eoyang & Holladay, 2013) นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาต่อเนื่อง เกิดความร่วมมือและความหลากหลายทางความคิดของทีม ผลวิจัยนี้ชี้ให้เห็นการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นปัจจัยสำคัญในนวัตกรรมและความยืดหยุ่นขององค์กรที่เป็นระบบอย่างลึกซึ้งและกลยุทธ์การปรับตัว (Senge, 2006; Marquardt, 2002)

2. วัตถุประสงค์คำถามที่ 2 เพื่อศึกษาระดับพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีพลวัตการเรียนรู้

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นความตระหนักรู้ต่อการพัฒนาองค์กรที่เป็นเลิศ มีพลวัตการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือ ด้านการสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติ พิจารณาข้อคำถามพบว่า ความตระหนักที่ว่างงานทุกฝ่ายนั้นต่างก็มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันในการปฏิบัติงานตามภารกิจ มีพลวัตการเรียนรู้สูงกว่าข้ออื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ผู้บริหารและครูมีความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบตามขอบข่ายงานของตนเองว่ามีความสำคัญ มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันตามภารกิจขององค์กร และเมื่อพิจารณาอีกข้อคำถาม พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ผู้บริหารและครูมีการทบทวนสิ่งที่ปฏิบัติในแต่ละวันและค้นหาข้อดีเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มีพลวัตการเรียนรู้ อยู่ในระดับรองลงมา แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีการทบทวนการปฏิบัติงานในแต่ละวันของแต่ละคนอย่างชัดเจน ค้นหาจุดดี จุดเด่นในงานของตนเองเพื่อทำให้เกิดองค์ความรู้ขึ้นใหม่และสร้างแนวปฏิบัติที่ดี (Pipatmongkolkij, et al., 2020) ดังนั้น สิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงควรดำเนินการ คือ ส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดการความรู้ เป็นพลวัตการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันในระดับบุคคล ระดับทีม และระดับองค์กร เพื่อการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อกันอย่างสม่ำเสมอ ก่อให้เกิดความร่วมมือกันทำงานแก้ปัญหาต่าง ๆ มีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในโรงเรียน ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt (2002) พลวัตการเรียนรู้ (Learning Dynamic) เป็นลักษณะของพลวัตการเรียนรู้ (Learning dynamics) และเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิดขึ้นได้ในระดับบุคคล ระดับทีมงานและระดับองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sarutapongpakorn & But-udom (2015) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินรูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของเทศบาลเมืองเขลาคันคร โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อสรุปประเด็นตามแนวคิดของมาร์ควอร์ท ด้านการเรียนรู้ 1. ด้านการเรียนรู้ระดับบุคคล พบว่า

บุคลากรของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมต่าง ๆ ทำให้บุคลากรมีการพัฒนาทักษะและศักยภาพอย่างต่อเนื่อง 2. การเรียนรู้ในระดับทีมงานพบว่า มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานซึ่งกันและกัน โดยการพูดคุยรวมทั้งการหารือในประเด็นที่เป็นปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับนโยบายหลักขององค์การ ซึ่งสร้างให้เกิดระบบการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์การ ซึ่งในการเรียนรู้มีรูปแบบที่หลากหลาย 3. การเรียนรู้ระดับองค์การ พบว่า ในองค์การมีการเรียนรู้ของบุคลากร ส่งผลให้บุคลากรมีการปรับปรุงทักษะความชำนาญและความรอบรู้ส่วนตนอย่างสม่ำเสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองในด้านทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และในด้านการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำผลการปฏิบัติงานมาพัฒนาตนเองด้านบุคลากรนั้น มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีเทคนิคในการทำงานเพื่อให้ตนเองเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ทั้งโดยวิธีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมงาน แล้วนำความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ที่ล้มเหลวหรือสำเร็จในอดีตมาเป็นบทเรียน เพื่อปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบกับการมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และหาวิธีการเพิ่มพูนการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นผู้ฟังที่ดีที่สะท้อนความคิดย้อนกลับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. วัตถุประสงค์คำถามที่ 3 ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง มีประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก มีระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสูงกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาข้อคำถาม พบว่า ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมและการแสดงออกเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และผู้บริหารและครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกรักและผูกพันต่อสถานศึกษา ผู้บริหารและครูส่งเสริมให้นักเรียน

มีความสามัคคีและความกลมเกลียวในโรงเรียน มีระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสูงกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึกและแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมโดยส่วนรวม มีจิตใจกว้างขวาง มีความมั่นคงทางจิตใจ มีเหตุผล ยอมรับกฎกติกาของสังคมที่ได้กำหนดขึ้น เห็นความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม มีวินัยในตนเอง อดทน อดกลั้น และเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีงามทางสังคม มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาและอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โรงเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมให้บุคคลรู้จักสร้างความเจริญให้แก่ตนเอง มีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามสอดคล้องกับแนวคิดของ Mott (1991) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลหรือไม่ พิจารณาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่การที่สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Productivity) 2) การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก (Positive attitude) 3) การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Adaptability) และ 4) ความยืดหยุ่นในการบริหาร (Flexibility) สอดคล้องกับ Khomwongdee (2013) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาที่มีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนา เพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงที่บูรณาการผสมผสานการคงสภาพขององค์การทำให้เกิดความพึงพอใจและผลสำเร็จของการทำงานให้องค์การหรือหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพในภาพรวมทั้งระบบ เช่นเดียวกับงานวิจัย Sukphrom (2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนา สถานศึกษา ตามลำดับจากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้บุคลากรมีความเห็นว่าการดำเนินงานดังกล่าวย่อมส่งผลให้ประสิทธิผลด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและด้านความสามารถในการพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวก มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาเกิดผลสำเร็จเนื่องมาจากปัจจัยการบริหารที่ดีสถานศึกษามีเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีความร่วมมือของทุกคนในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

4. วัตถุประสงค์คำถามที่ 4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง พบว่า เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า พลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง พบว่า ด้านสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับสูงกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพลวัตการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงในภาคใต้ตอนล่าง ด้านการส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้บริหารและครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างอิสระเพื่อ

จัดสรรเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม การจัดมุมประสบการณ์เสริมความรู้ มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ และมีผลงานที่ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับต่อสังคม นำแนวคิดทฤษฎีมาปฏิบัติงานการจัดระบบของหลักสูตรและการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญในด้านสะท้อนคิดจากการลงมือปฏิบัติงาน จึงจะทำให้เกิดประสิทธิผลด้านการส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Udomphon & Wangthanom (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 พบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานส่งผลทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผล โดยผู้บริหารแสวงหาความรู้อบรมสัมมนา ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้นำการเปลี่ยนแปลง นำผลการประเมินมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมงานวิชาการเผยแพร่ผลงาน ส่งเสริมและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานนำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็นในการทำงานและให้การสนับสนุนความคิดและผลงานที่ดีมีประโยชน์ มอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถ ความถนัด และความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้เกิดประสิทธิผลแก่สถานศึกษา บุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงานสูงมีความสามัคคีความร่วมมือกันในการพัฒนานักเรียน นักเรียนทุกคนมีคุณภาพผลสัมฤทธิ์สูง ดังนั้น ผู้บริหารและครูร่วมกันในการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประสิทธิผล เพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินงานตามแผนโครงการและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล แล้วนำผลที่ได้จากการประเมินมาเป็นประเด็นปัญหาและร่วมกันวิเคราะห์ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยใช้วิธีการอย่างหลากหลาย และส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง เพื่อทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรงกับความรู้ความสามารถ ความถนัดและความต้องการของครู จึงจะส่งผลทำให้การผลิตนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง ควรให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน นำความรู้ที่ล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จในอดีตมาเป็นบทเรียนมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น เช่น การฝึกอบรมผู้บริหารและครูเชิงปฏิบัติการในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ โครงการเทคโนโลยีเพื่อจัดการบริหารและห้องเรียนแห่งอนาคต โครงการนักร้องแบบและนักประเมินการเรียนรู้ เป็นต้น

1.2 ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมให้ครูรู้สึกร่างกายที่ทำงานมีความท้าทายและเกิดคุณค่าต่อองค์กรทำให้สามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี จนทำให้เกิดการแข่งขันในการปฏิบัติงาน และโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีการแข่งขันกันสร้างผลงานเพื่อเป็นการวัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

1.3 ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและทันสมัย มีความเหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เท่าทันเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อทำให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ในด้านการส่งเสริมนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เช่น งานเปิดบ้าน

วันวิชาการ Open House โครงการพัฒนาอัจฉริยะภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โครงการ English Camp โครงการ See World By ICT เปิดโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ด้วยไอซีที เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของพลวัตการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอัตราการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง เพื่อให้ผลของงานวิจัยสามารถหาองค์ประกอบพลวัตการเรียนรู้ที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์จากแนวปฏิบัติเดิมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีอัตราการการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านสะท้อนคิดจากการปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีอัตราการการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารที่ผลต่อพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีอัตราการการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากผลวิจัยพบว่า ความยืดหยุ่นในการบริหารโรงเรียนกับพลวัตการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีอัตราการการแข่งขันสูงภาคใต้ตอนล่าง มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ

References

- Aungsuchot, S., Vichitwanna, S. & Pinyonuwat, R. (2009). *Analytical Statistics for Social Science and Behavioral Science Research Techniques for using Lisrel programs*. (3rd ed.). Chareonmankongdee Printed. [in Thai]
- Austin, G., & Reynold, D. (1990). Managing for Improved School Effectiveness: An international Survey. *School Organization*, 10(2-3), 167-178. <https://eric.ed.gov/?id=EJ414820>
- Best, J. W. (1970). *Research in education*. (2nd ed.). Prentice Hall.
- Bossert, S. T. (1988). *School Effective, in Handbook of Research on Education Administration: A project of the American Education Research Association*. Longman.
- Brown, W.B., & Moberg, D. J. (1980). *Organization theory and Management: A macro approach*. John Wiley and Sons.
- Checkland, P. (1999). *Systems thinking, systems practice*. John Wiley & Sons.
- Collins, D. (2010). Designing ethical organizations for spiritual growth and superior performance: An organization systems approach. *Journal of management, spirituality & religion*, 7(2), 95-117.
- Conger, J. A., & Kanungo, R. N. (1988). The empowerment process: Integrating theory and practice. *Academy of Management Review*, 13(3), 471-482.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychology and testing*. (5th ed.). Harper Collins Publishers Inc.
- Eoyang, G. H., & Holladay, R. J. (2013). *Adaptive action: Leveraging uncertainty in your organization*. Stanford University Press.
- Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. Teachers College Press.
- Garvin, D. A. (2002). *General Management: Processes and Action*. McGraw-Hill.
- Hair, J. F., Jr., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (1998). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed.). Prentice Hall.
- Hanson, M. E. (1996). *Educational Administration and Organization Behavior*. (4th ed.). Allyn and Bacon.
- Hargreaves, A., & Fink, D. (2006). *Sustainable Leadership*. Jossey-Bass.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational Administration Theory Research and Practice*. (4th ed.). McGraw-Hill.
- Kaewdang, R. & Suwannasarn, C. (1993). *Concepts of organizational effectiveness and efficiency. In Compilation of Theoretical and Practical Courses in Educational Administration. Unit 9-12*. Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]
- Khomwongdee, M. (2013). *The relationship between learning organization and school effectiveness of Ban Proungdang School under Rayoung Primary Educational Service Area Office 1*. [Master's thesis, Burapha University]. [in Thai]
- Kraiwan, Y. (2013). *Multivariate statistical analysis for research*. Chulalongkorn University. [in Thai]
- Likert, R. A. (1967). *The Method of constructing and attitude scale reading in attitude theory and measurement*. Wiley & Son.

- Marquardt, M. J. (2002). *Building the Learning Organization: Mastering the 5 Elements for Corporate Learning*. Davies-Black Publishing.
- Mott, P. E. (1991). *The characteristic of efficient organizations*. Harper & Row.
- Na takuatoong, O., (2013). Join power to Create Values for Thailand with the Dynamics of Learning. *Journal of education, Chulalongkorn University*, 41(4), 266-273. [in Thai]
- Nicolini, D., Hartley, J., Stansfield, A., & Hurcombe, J. (2011). Through the eyes of others: Using developmental peer reviews to promote reflection and change in organization. *Journal of organizational Change Management*, 24(2), 211-228.
- Noknoi, J., Rojniruchthikul, N. & Wuthiwong, P. (2010). *Various viewpoints, knowledge management and the construction of learning organization*. Chulalongkorn University. [in Thai]
- Office for national education standards and quality assessment (Public organization). (2019). *Educational quality assurance*. ONESQA [in Thai]
- Office for national education standards and quality assessment (Public organization). (2022). *Highly Competitive in Secondary Schools, Academic Year 2017-2022*. Bureau of Basic Education Policy and Planning. [in Thai]
- Phanitt, W. (2008). *School of quality and creativity*. Pim-Dee. [in Thai]
- Pipatmongkolkij, B., Srimuangbon, A. & Jirathanatat, T. (2020). School administration affecting to school effectiveness under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 3. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University*, 3(1), 87-94. [in Thai]
- Prasitrat, S. (2002). *The use of statistics in research with Accuracy and international standards*. Fieangfa Printing. [in Thai]
- Sarutapongpakorn, T. & But-udom, T. (2015). Learning Organization Assessment of Mueang Khelang Nakhon Municipality, Mueang Lampang District, Lampang Province. *Lampang Rajabhat University Journal*. 4(1), 68 – 84. [in Thai]
- Senge, P. M. (2000). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Doubleday.
- Senge, P. M. (2006). *The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization*. Doubleday.
- Sergiovanni, T. J. (1991). *The principalship: A reflective practice: perspective*. (4th ed.). Allyn and Bacon.
- Songkrogdham, N. (2011). *Using the power of administration as perceived by the administrators and teachers in private school, Rayong Province*. [Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University]. [in Thai]
- Spreitzer, G. M. (1995). Psychological empowerment in the workplace: Dimensions, measurement, and validation. *Academy of Management Journal*, 38(5), 1442-1465.
- Sukphrom, P. (2022). Administrative Factors Affecting the Effectiveness of the Schools under under Songkhla Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of MCU Ubon Review*, 7(2), 187-204. [in Thai]
- Tranfield, D., Denyer, D., & Smart, P. (2003). Towards a methodology for developing evidence-informed management knowledge by means of systematic review. *British Journal of Management*, 14(3), 207-222.

- Udomphon, P. & Wangthanom, M. (2012). The administrators' job performance affecting the effectiveness of schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University*, 3(1), 87-94. [in Thai]
- Vanichbancha, K. (2008). *Advanced statistical analysis with SPSS for Windows*. (5th ed.). Chulalongkorn University. [in Thai]
- Wangsrikoon, A. (2014). Thai education in the 21st century. *Journal of Humanities and Social Sciences*. 6(3), 1- 17. [in Thai]
- Wongratthana, C. (2005). *Research for learning*. Tippipublication. [in Thai]